

LAIKAS

Nr.

450

XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

19 DE AGOSTO DE 1969

DVI KELIONĖS

I. Pradedant II pas. karu, Amerika ant savo pečių ėmėsi vis daugiau išpareigojimų. Padėjo atsistatyti karo nualintoms tautoms, apjuosė žemę karinių bazių punktais, garantavo kitų valstybių saugumą. JAV balsas darėsi lemiančiu. Lemenčiu jis darėsi ir prekybos srity, bet ta pagalba nešė nemenkus nuostumus ir pačiam gelbėtojiui. Blogiau, būdavo, kai tekdavo išimti į ginkluotus konfliktus, o ypač įsivėlus į beprasmi Vietnamo karą. Išpareigavimų našta ėmė slėgti Amerikos pečius, o vis didėjantis kritusiųjų skaičius veikė žmonių nuotaikas. Aiškėjo, kad reikia iš pagrindų peržiūrėti JAV politiką, ją keisti.

Niksonas nuo to ir pradėjo išsiuntė Lot. Amerikon Rockefeller (kur jankiai nėra populiarūs), siūlė rusams draugystę, nuotakai pakeisti iš Vietnamo atšaukė 25.000 karių, tuomi lyg ir pradėdamas vygdėti komunistų reikalavimą pasitraukti iš Vietnamo. Būdamas tikru amerikonu, išnaudojo savo naudai vykusių žygių į mėnulį: dar veik visai žmonijai tebeplejant amerikiečiams, kaip vyraujantiems pasauly, leidosi kelionėn aplink žemę naujos politikos gairėms nustatyti.

Įdomiausia jo kelionės dalis buvo lankymasis Rumunijoje. Nors Niksonas ir tvirtino, kad neina nukonkuruoti Rusijos įtakos, nei griauti vidaus santvarkos, bet tik ieškoti Rytų-Vakarų suartėjimo, tačiau rumunai, užmiršdami istoriją (Vengriją, Če-

koslovakiją, Pabaltijį), palaikė tai vakarų laisvės šviesos prasi-veržimu į jų komunistinį kalėjimą. Priėmimas buvo triumfališkas, milijoninė minia kėlė ovacijas, tiesė Niksonui rankas. Pats Niksonas pakelta nuotaika maišėsi tarp tautinių šokių šokėjų.

Raudonoji Kremliaus meška tuoj suuzgė. Po Niksono lankymosi vyko rumunų komunistų partijos kongresas. Į jį nebeatvyko Breznevus, bet pasiuntė Katusėvą, kuris prieš metus padėjo paktubdyti čekoslovakus. Jis niurnai perspėjo rumunus, kad Sov. Sąj. dės visas reikalingas pastangas per didelei nepriklausomybei sutramdyti ir socializmo vienybei išlaikyti.

Ir taip Niksono skelbiama nauja taikos era ar tik neatidarys rusų tankų veržimąsi į Rumuniją?

II. Beveik tuo pačiu metu vyksta taikos kelionėn Paulius VI Vyksta kukliai pas Afrikos niekinamus, išnaudojamus juodus. Vyksta pagerbti prieš 84 metus už tikėjimą nukankintus 22 negrus ir pašventinti jų garbei statomą bažnyčią; vyksta drauge su negrais pasimelsti už jų žemės ateitį: vyksta pakelti jų tikėjimą; vyksta dar kartą bandyti sutaikinti Negeriją su Biafra. Nebuvo jokių klausukų abejonių, naujų gairių — vienintelė gairė ženklino Pauliaus VI kelionę: Dievo ir artimo meilė.

Uganda išsipuošė savo ir popiežiaus vėliavomis. Iš arti ir to-

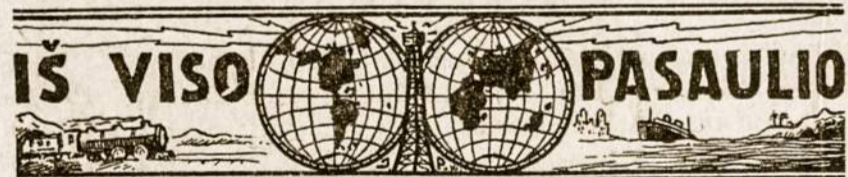
li suplaukė juodukai, entuziastingai sveikino popiežių, šoko, mušė savo tradicinius būgnus. Afrikiečiai savo jausmus įpratę reikšti šokiais — šoko visi, net ir vienuolės. Popiežius buvo sužavėtas tokiu nuoširdžiu priėmimu.

Tris dienas išbuvo Ugandoj stengdamasis priartinti Nigerijos ir Biafros atstovus prie derybų stalo, bet veltui: Nigerija nenori girdėti apie Biafros nepriklausomybę.

Anglų spauda iškelia popiežiaus taikos pastangas. Biafros karą daugumas stengiasi nustumti į užmirštį. Komunistai tyli, vakarų diplomatai taip pat, negrai, kurie šiaip perdėtai jautrūs dėl jiems daromų skriaudų, apie Biafros skerdynes vengia kalbėti. Atrodo, kad karą palaiko kokios "užsislėpusios jėgos", kurių visi vengia. Anglų "Times" rašo, kad iš rytų pusės rusai, o iš vakarų anglai lenktyniauja teikdami Nigerijai ginklus.

Pasigirsta balsai, kad šis masinis žmonių naikinimas, yra mūsų amžiaus nusikaltimas, pasaulio gėda, bet po to ir vėl ty-la. Atrodo, kad pasaulio vadai bejęgiai ką nors daryti. Popiežius daug kartų ieškojo būdų taikai atstatyti, bet vis atsimušdavo į tas "slaptąsias jėgas". Dabar važiuo pats Afrikon vil-damasis rasti kokių nors galimybių taikai, nors tuo būdu ir išstatė pavojun savo prestižą. Pasaulio spauda todėl pripažįsta, kad Paulius VI šia savo kelione neieškojo populiarumo, politinės propagandos, bet parodė drąsos, pasiaukojimo drįsdamas iš arti paliesti tą pasaulio žaizdą — gedą.

Pov. Mačernis.

• Rytų Europos emigrantų kolektyvas (V. Vokietijoje) minint Žmogaus Teisių deklaracijos paskelbimo dvidešimtas metines, praitais metais Muenchene išleido dokumentinį veikalą "Voelker klagen an" — "Tautos kaltina". Veikale, šalia kelių bendrų straipsnių apie žmogaus ir tautų teises yra specialūs straipsniai apie Lietuvą. Latviją, Estiją, Lenkiją ir kt. Straipsnis "Lietuva sovietiniame komunizme" parašytas Juozo Kairio, kuriame išsamiai apžvelgia dabartinę Lietuvos padėtį sovietinio komunizmo priespaudoje ir dokumentuotai iškelia sovietų nusikaltimus prieš žmogaus teises Lietuvoje.

Pusanthro milijono žmonių mirė nuo bado Biafroje, Afrikoje, Nigerijos dalyje. Ten viso esama 14 milijonų gyventojų.

• Naujoji Prancūzijos vyriausybė nuvertino franką. Tas sukėlė didelį susijaudinimą eko-

nomistų pasaulyje Argentinos vyriausybė ta proga pareiškė kad franko nuvertinimas nepaveikia pežą.

• Rusų kieta ranka jaučiasi Čekoslovakijoje. Šiuo metu yra teisiami 200 žmonių kaltinami dalinę lapelius ar organizavę protesto mitingus prieš dabartinę valdžią.

• Rugpiūčio 13 d. tarp rusų ir kinų pasienio kariuomenės dalinių, įvyko kruvinas susirėmimas davęs aukų iš abiejų pusių, kurių skaičius nenurodomas. Maskva skelbia, kad kinai įsiveržė į rusų teritoriją, gi kinai praneša, kad tai padarė rusai ir kad jie dar tebesą kinų teritorijoje. Manoma, kad šis susirėmimas gali privesti prie abiejų komunistinių galybių visiško santykių nutraukimo.

• Čekoslovakijos viduje ir už jos sienų vyksta didelio masto rusų kariuomenės manevrai, kuriuose dalyvauja taip pat Lenki-

jos, Vengrijos, Bulgarijos ir Rytų Vokietijos kariuomenės daliniai. Manoma kad tai daroma nugašdinti čekus, kad jie nedarytų jokių patriotinių demonstracijų prie laisvės paminklo, nes už kelių dienų sueina vieni metai nuo rusų invazijos Čekoslovakijoje.

• Verner von Braun, kosminių tyrinėjimų specialistas, mano, kad JAV ne vėliau kaip 1982 m. galės pasiekti planetą Marsą. Šie skridimai nebūsią tokie brangūs kaip dabar, nes bus naudojama atominė energija. Prieš žmonių skridimą į Marsą teks paleisti raketą — laboratorijas, kurios ištirs visus žmonių nusileidimo į Marsą sąlygas. Po to bus galima paleisti ne vieną, bet kelis kosminius laivus. Turėtų skristi didesnis skaičius specialistų, kaip pav. daktarai, technikai, įvairių sričių mokslininkai ir net virėjai, kurie visai įgulai turės gaminti tinkamą valgį.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208-5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

Nr. 937.549

Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado
	Consección No 4015
	Tarifa Reducida
	Consección No 1384

J.A.V. NEPRIPAŽISTA LIETUVOS PAGROBIMO

Valstybės sekretorius gegužės 5 d. patikino Lietuvos konsulus: Vašingtonas nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą — Naujas smūgis komunistams ir jų sėbrams.

ATKIRSTIS KOMUNISTAMS IR JŲ ADVOKATAMS

Rusai advokatai JAV-se tebetvirtina, kad Lietuvos valstybės nėra ir kad Lietuva sudaranti Sovietų Sąjungos dalį. Su panašiais tvirtinimais susiduria Lietuvos konsulams JAV, tenka prieš rusus atsikirsti. Labai reikšmingas yra Lietuvos konsulams prisiūstas gegužės 5 d. data Valstybės Departamento (JAV) naujas pareiškimas. Jį yra gavę Lietuvos generaliniai konsulai, dr. P. Daužvardis Čikagoje ir A. Simutis New Yorke.

NEPRIPAŽISTAMAS LIETUVOS ĮJUNGIMAS, PRIPAŽISTAMI KONSULAI

Pakartotinis JAV vyriausybės, šiuo atveju valstybės sekretoriaus Williams P. Rogers raštas teigia: "Pareiškiau, kad JAV vyriausybė nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir kad dr. P. Daužvardis ir A. Simutis yra JAV vyriausybės pripažįstami Lietuvos valstybės generaliniai konsulai Čikagoje, Illinois ir New Yorke, N. Y".

Šis naujas ir svarbus JAV vyriausybės pareiškimas įsidėmėtinas komunistams ir visiems jų draugams. Kiek teko patirti, pareiškimo tekstas bus panaudotas teismuose, atsakant į rusų advokatų teigimus. Jis panaudotinas ir visais kitais atvejais.

"Draugas".

IŠ PREZIDENTO NIKSONO PROKLAMACIJOS

"...Praėjo dešimtys metų ir daug kas pasikeitė tarptautiniuose reikaluose. Bet vienas dalykas, kuris nepasikeitė, yra valstybinės nepriklausomybės geidimas Rytų Europoje.

Dabar tad, aš, Richardas Niksonas, Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, skiriu šią 1969 metų liepos 13 Pavergtų Tautų Savaitę.

Kviečiu Amerikos Jungtinių Valstybių gyventojus minėti šią savaitę atitinkamais veiksmais ir apeigomis, ir skatinu atnaujinti savo pasiūlytą aukštiesiems idealams ant kurių mūsų valstybė buvo sukurta ir klesti ir supratimu bei užuojauta paremti visų tautų žmonių teisingus nepriklausomybės ir žmogiškos laisvės siekimus.

Tam paliūdyti aš čia pridėdu savo ranką šią vienuoliktąją liepos dieną, tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimts devintais mūsų Viešpaties ir šimtas devyniasdešimts ketvirtais Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės metais."

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Gatvės LITUANIA atidarymo šventė!

Ivyks š. m. rugsėjo 14 d. sekmadienį sekančia programa:

- 1) 10 val. iškilmingos Sv. Mišios celebruojant viskupui Aušros Vartų bažnyčioje;
- 2) 11 val. (tuoj po pamaldų) bronzinės lentos atidengimas ir pašventinimas;
- 3) 12val. Iškilmingi pietūs dalyvaujant aukštiesiems svečiams, Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Programą išpildys p-lė Z. Valadkaitė ir p. A. Griška. Visus lietuvius maloniai kviečiame dalyvauti.

Bilietus pietums malonėkite įsigyti iš anksto arba užsakyti telefonais: "Laikas" 208-5027; A. Mičiūdas 60-0298; L. Stankevičius 241-0933; Z. Juknevičius 247-2055; J. Čikštas 67-5663.

ALOS Taryba.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS
Tabarė 6950 Cap., reng'a PAVASARIO SUTIKIMĄ
rugsėjo 20 d. 1969, 21 val. LUNCH.

Pp. Survilų madų paroda.
p. Z. Valadkaitė solo dainos.
Bus renkama Pavasario Karalienė.
Šokiams gros orkestras San-Souci.

Užsakyti bilietus iš anksto: V. Misiūnas 60-2830; Rob. Norkevičius 28-2835. B. Daratėnienė 60-3834 ir D. Bražionis 60-0928.

Rugpiūčio 10 d. mirus ONAI LAUČKAITEI BAGUŠKIENEI, jos vyrui Kazimierui Baguškiui ir giminėms, reiškiamas nuoširdžią užuojautą.

Ona ir Balys Rastauskai.

Iš gyvųjų tarpo pasitraukusiai ONAI LAUČKAITEI — BAGUŠKIENEI, jos vyrui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia.

Karolis Misiūnas.

LIETUVIAI PASAULYJE

• Vienos universitetas pakvietė ten mediciną studijuojantį Leoną Šulą destyti lietuvių kalbos kursą. Dėstytojas turės 10 klausytojų, tarp jų kelis docentus ir profesorius. Yra labai daug universitetų, kuriuose dėstoma lietuvių kalba. Ji yra viena iš seniausių Europos kalbų ir arčiausia prie indoeuro piečių kalbų kamieno. Todėl ji yra tiltas norint studijuoti senias kalbas.

• "Juodoji mirtis" — taip vadinasi P. Ziegler knyga, kurioje pasakojama marų istorija ir tų laikotarpių žydų likimas. Pasirodo, kai užėidavo marų epidemijos, už jas būdavo kaltinami žydai. Šitaip yra buvę Prancūzijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Belgijoje. Masės sufanatizuotų žmonių tiesiog išskersdavo žydus. Šitaip buvusios išnaikintos 60 didelių ir 150 mažesnių žydų bendruomenių. Tada žydai traukė į rytus. Dalis jų įsikūrė Lenkijoje ir Lietuvoje.

• Kanadoje, Toronte leidžiamas laikraštis "Tėviškės Žiburiai", prieš kurį laik išleido savo tūkstantinį numerį, o ateinančiais metais švęs 20 metų gyvavimo sukaktį. Laikraštį leidžia Kanados lietuvių kultūros draugija. "Žiburiai".

• Prof. Ant. Kondrotas, Lietuvos Žemės Ūkio Akademijos gyvulininkystės katedros profesorius, atšventė savo 80 metų sukaktį. Šiuo metu jis tebedirba mokslinį darbą ruošdamas naujus mokslininkus.

• Kun. Antano Juškos, žinomo mūsų tautosakos rinkėjo, 150 metų gimimo sukaktis suėjo š. m. birželio 16 d. Jis buvo gimęs Daujotuose, Raseinių apskr. mirė 1880 m. Kazanėje, kur ir palaidotas. Jis užrašė 7000 lietuvių liaudies dainų, daugelį jų su melodijomis, sudarė 30.000 žodžių lietuvių kalbos žodyną. Jo surinktus tautosakos dalykus padėjo skelbti jo brolis prof. Jonas Juška. Abudu drauge veikdami, išleido penkis didžiulius lietuviškų dainų toms, kurie ir šandien yra svarbus lietuvių tautosakos pagrindas.

• John Petrosius, Čikagije, nukrito iš 16 aukšto ir pataikė į Marina City pastato šulinius. Jis dabar yra ligoninėje ir sveiksta.

• Kun. Stasys Saplys MIC, kuris šiuo metu yra Niagara Falls vietovės klebonu, JAV, rugpiučio 17 d iškilmingai šventė kunigystės 25 metų sukaktį.

• Leningrado bibliotekoje rasta pirmoji Lietuvoje išleista medicininė knyga. Tai 1584 m. Vilniuje spausdinta "Comentariola Medica et Physica ad aliquod scripta" Rašyta lotynų kalboje pagal anų laikų taisykles, kas lietuviškai būtų "Medicininiai bei fizikiniai aiškinimai ir kiti raštai". Knygos įvadas parašytas medicinos Simo Simonius, nepatirta auteriaus tautybė, išskyrus tai, kad jie buvęs karaliaus ir didžiojo Lietuvos kunigaikščio Stepono Batoro rūmų gydytojas.

• Mamuto ilčių liekanų rasta Lietuvoje, Juseniškių žvyrne netoli Švenčionių.

• Vilniuje įvyko šokių konkursas vardu "Pora už poros". Jame dalyvavo 2.000 liaudies šokėjų iš įvairių Lietuvos miestų ir kaimų.

• Dviratininkų lenktynės buvo suruoštos Lietuvoje. Jos buvo pradėtos prie Baltijos jūros ir baigtos Vilniuje. Dviratininkai turėjo įveikti 736 kilometrų kelią. Dalyvavo 66 dviratininkai, iš kurių 59 pasiekė Vilnių. Tai gi 7 pakelyje "žuvo", nepasiekę tikslo. Laimėtoju tarpe minimi A. Berankis, P. Čelkys, V. Dragašius, V. Slenina E. Veleškevičius, A. Poškaitis. Iš jaunųjų geriausiai pasirodė K. Matukonis.

• Utena, pagal sovietinius planus, ugdoma stambesniu pramonės centru. Šiuo metu Utenoje yra 12.000 gyventojų. Projektuojama pastatyti naujų pramonės įmonių ir devynių aukštųjų namų.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

• Kauno zoologijos muziejus, įkurtas 1919 m. prof. T. Ivanauskui ir jo tėvui paaukavus daugybę rinkinių, šiemet švenčia 50 m. sukaktį. Muziejuje yra daugybė retų gyvūnų iškamšų, moliuskų, vabzdžių, žuvų, paukščių. Pažymėtina margaspalvė Brazilijos drugių kolekcija. Yra Baltijos jūroje pagautas 82 kilgr. erskėtas, 6,5 m. ilgio Brazilijos smauglys, daugybė išnykusių paukščių iškamšų. Įdomūs 1957 m. Vilniuje rasti didžiuliai mamuto kaulai.

• Šių metų sausio 1 d. Kauno miestas pasiekė 301.000 gyventojų skaičiaus. (1939 m. buvo 155.000). Jau yra suplanuota statyti naują Kauno miesto dalį — Kalniečius (už VII forto, tarp, Jonavos plento ir Eigulių). Ten busių vietos 36.000 gyventojams. Išplanavimo autorė — Gražina Miškinienė.

• Žukelis, buvęs Sibiro tremtinys, padovanojo Lietuvos mokslo įstaigoms jo labai stropiai surinktą įdomią ir brangią mineralų kolekciją.

• Jubarko naftos gamyklos projektas intensyviai ruošiamas Leningrado projektavimo instituto "Lengiprogaz" talkininkaujamas kai kurių kauniškių inžinierių. Pagal šį projektą mūsų gražusis Jurbarkas su plačiomis apylinkėmis turi virsti dvokiančiu Bakširijos naftos perdūbimo centru.

• Buv. Rokiškio dvaro rūmuose dabar yra įkurdintas Rokiškio kraštotyros muziejus. Archeologijos skyriuje seniausi radiniai siekia pirmuosius amžius po Kr.

• Vilniaus universiteto ansamblis, įkurtas J. Švedo, atšventė savo 25 m. sukaktį. Tai vienas iš geriausių lietuviškų ansamblių Lietuvoje.

ARG. LIET. SENELIŲ ŽIDINIO KASOS APYVARTA

nuc 1965 m. gegužės mėn. 1 d. iki 1967 m. kovo mėn. 12 d. (t.y. nuo pat pradžios iki kun. J. Margio perdavimo A.L.O.S. Tarybai sulyg jo sudarytos apyskaitos).

P A J A M O S

Aukos (Aukotojų sąrašas paskelbtas "A. L. Balso" Nr. 1344 ištaisai ir "Laikė" Nr. 442 ir 443) \$ 621.671,-

I Š L A I D O S

Žemės sklypai	\$ 300.000,-
Pastatai	„ 210.000,-
Nuosavybės dokumentų sudarymas	„ 8.700,-
F. lės J. Skurauskaitės perkraustymas	„ 1.500,-
Elektros šviesa	„ 372,-
Gazas	„ 490,-
Pastatų pataisai: medžiaga	\$ 2.852,-
darbas	„ 3.369,-
Mokesčiai: gatvės grindimas	\$ 83.440,-
Vandens tiekimas	„ 800,-
Baldai ir reikmenys	\$ 10.148,-
	\$ 621.671,-

ARG. LIET. SENELIŲ ŽIDINIO KASOS APYVARTA
nuc 1967 m. kovo, 12 d. iki 1968 m. gruodžio m. 31 dienos.

P A J A M O S

Aukos (aukotojų sąrašai paskelbti "A. L. Balso" Nr. 1344 ir "Laiko" Nr. 442 ir 443) \$ 150.368,-
Narių mėnesinis mokestis „ 108.200,-
Parengimų pajamos „ 123.780,-

Viso pajamų \$ 382.348,-

(tąsa 5 pusl.)

I Š L A I D O S

Pastatų taisymas: medžiaga	\$ 33.676,-
darbas	„ 17.000,-
Elektros šviesa	„ 2.700,-
Gazas	„ 2.400,-
Baldai ir reikmenys	„ 4.165,-
Knygos (sąskaitybos) ir spaustuvė	„ 11.450,-
Parengimų išlaidos	„ 52.263,-
Mokesčiai: gatvės apšvietimas ir valymas	„ 3.000,-
vandens tiekimas	„ 5.080,-
1 % nuo nejud. turto vertės	„ 1.580,-
Viso išlaidų	\$ 130.314,-

Gyva's pinigais:
A.L.C.S. Tarybos kasoje \$ 242.314,-
A. L. Senelių Židinio kasoje „ 9.720,- \$ 252.034,-
\$ 382.348,-

IŠILGAI PER ISPANIJĄ

(tęsinys iš pr. nr.)

kun. Augustinas.

Štai sužinota, kad gen. Muscardo sūnus yra raudonųjų rankose. Leidžia per telefoną susisiekti su tėvu, kad pasiduotų. Bet sūnus atsako tėvui, kad geriau mirsiu, bet nepasiduokite priešams. Generolo sūnus buvo nužudytas, bet tvirtovė liko nepaimta.

Pilietinio karo lamingam užbaigimui prisiminti netoli Madrido yra pastatytas didelis paminklas: kalno papėdėje iškasta ir pastatyta didžiulė bazilika 300 metrų ilgumo, o ant bazilikos viršaus: ant uolos pastatytas didžiulis 150 metrų aukštumo kryžius, kuris matosi iš tolo visame slėnyje "Valle de Caidos". Bazilikos centrinėje vietoje pastatytas didžiulis marmuro altorius, o bazilikos sienose Marijos kaip visų karinių vienetų statulos: pėstininkų, lakūnų ir jūrininkų.

Tenka pažymėti, kad Ispanija perdėm yra peršiemusi pamaldumu į Dievo Motiną Mariją. Kiekviename mieste rasi Marijos garbei paskirtų šventovių kiekvienoje bažnyčioje pamatysi net kelius Marijos altorius, o kiekviena mergaitė turi Marijos vardą, kaip beveik pusė vyrų vadinasi Manuel. Todėl ir protestantizmas Ispanijoje iki šiol negalėjo rasti sau šalininkų, yra kur ne kur viena kita šeima, arba didesnė vietovė viena bažnytelė.

ISPANIJOS DIDIEJI ŠVENTIEJI

Visos Ispanijos apaštalas yra šv. Jokūbas, kurio palaikai-karstas yra laikomas Santiago de

Compostela miesto katedroje, pasižyminti savo dideliu puošnumu. Santiago miestas traukia turistus ir maldininkus iš visos Ispanijos ir Europos. Miestas išlikęs beveik dar viduramžių stiliuje: siauros gatvės, daugybė senų bažnyčių, aplinkui miestas seni mūrai.

Pati Šv. Jokūbo katedra statyta — viena dalis dar 12 amžiuje, paskui amžių bėgyje didinta, iki įgavo dabartinę formą, kuri užima visą kvartalą ploto. Reikia kelių vplandų laiko, kol viską apžiūri: altorius, statulas, muziejus. Katedra yra kryžiaus formos, kurios viduryje yra didingas Šv. Jokūbo altorius su paukštotomis kolonomis, su gražiai išdirbta Šv. Jokūbo statula. O viduryje altoriaus yra nusileidimas į kriptą, kur yra Šv. Jokūbo karstas, prie kurio teko atlaikyti Šv. Mišias, prisimenant pavergtą Lietuvą ir visus lietuivius.

Madrido miesto patronas yra Šv. Izidorius darbininkų užtarėjas, kurį madridiečiai labai gerbia, nes ta proga ruošia beveik visą mėnesį šventes, kurių metu pasirodo darbininkai su savo gaminiais, organizuoja folkorinius parengimus ir sutraukia daug turistų ta proga. Reikia pripažinti, kad Ispanija iki paskutinių laikų buvo žemės ūkio kraštas ir dabar pradeda augti didesni industrijos centrai Bilbao, Barcelonos, Santander ir kituose miestuose.

Ispanijos pietuose žemė netiek derlinga, žmonės užsiima daugiau vynuogynais, smulkia

prekyba. Ispanijos centre - Kastilijoje yra dideli ūkiai, dirbami mašinomis, o Ispanijos Šiaurėje-Galicijoje ir Baskuose yra smulkūs ūkininkai, kurie prisirišę prie savo žemės, kurią išdirba dar su karvių pagalba: mat karvė traukia vežimą ir paskui dar duoda pieno, tat dviguba nauda. Arklių beveik nesimato, jų vietą užima autai.

Vienas labai charakteringas bruožas Š. Ispanijai, ypač Galicijai, kad jaunimas keliauja į kitus kraštus ieškoti darbo: labai daug jų vyksta į Vokietiją, Austriją, Šveicariją, kur gerinasi uždarbis. Todėl Galicijos kaimuose jaunimas mažėja: lieka seniai ir vaikai.

Didžiausioji Šventoji Ispanijoje yra Šv. Teresė iš Avilos, gimusi 1515 Avilos mieste ir mirusi 1582 Alba de Tormes miestelyje. Abi vietas teko aplankyti. Visų pirma Avila, tai viduramžių tipišką miestą, visas apvertas mūro siena, kuri iki šiai dienai puikiai išsilaikiusi, nes padaryta iš didelių akmenų kurių apylinkėse yra iki valios. Miestas stovi ant kalno ir yra pats vėsiausias Ispanijoje. Gegužės pradžioje man teko tenai net drebėti nuo šalčio. Todėl kažkas yra pasakęs, kad vien išlaikyti Avilos šaltį, reikia jau būti didvyriu.

Priešingai Alba de Tormes miestelis netoli Salamancos yra slėnyje prie Tormes upės, kur Šv. Teresė įsteigė vienuolyną ir kuriame ilgiausiai išgyveno, tenai mirė ir palaidota bažnyčioje. Jos širdis laikoma po stiklu yra išsilaikiusi dar nesugedusi iki šiai dienai.

Motėris ir GYVENIMAS

ONA - DIDŽIOJI LIETUVOS KUNIGAİKŠTIENĖ

(rašė iš praeito nr.)

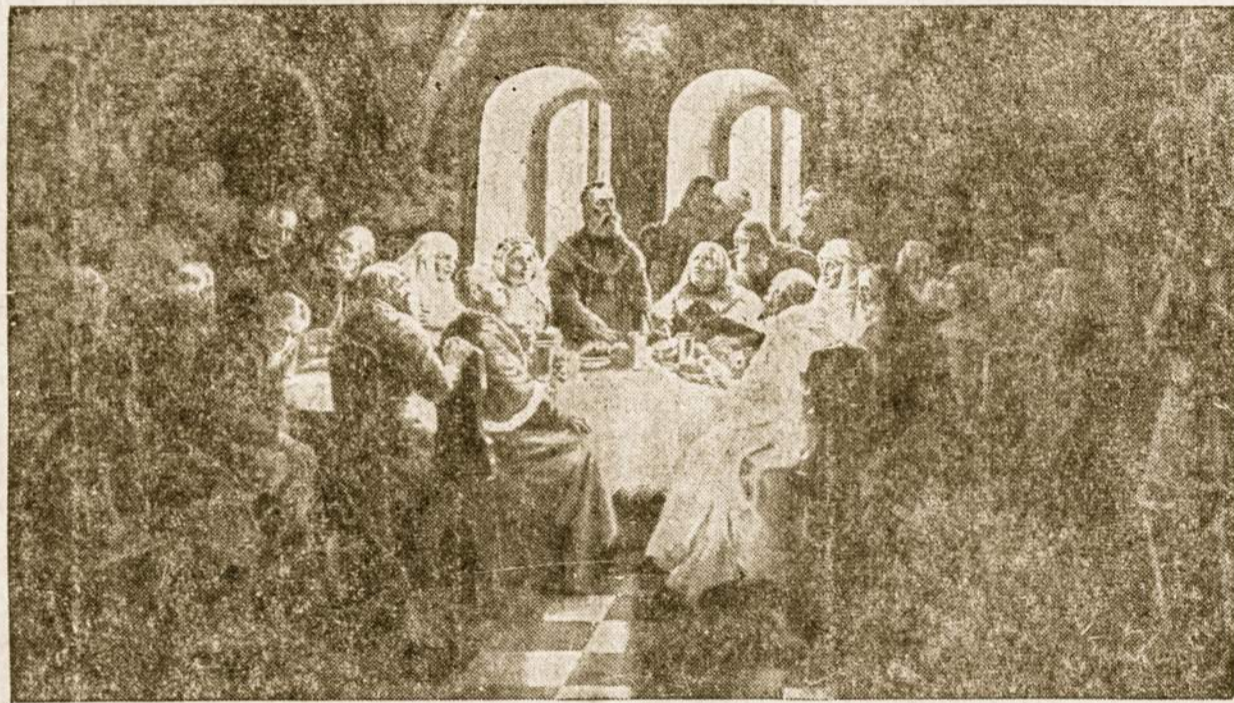
KUNIGAİKŠTIENĖ ONA GARANTUOJA VYTAUTO IŠTIKIMYBĖ

Yra išlikęs kunigaikštienės Onos laiškas, iš kurio matyti kokį vaidmenį ji vaidino politiniame anų laikų Lietuvos gyvenime:

"Ona, Dievo malonė Lietuvos kunigaikštienė, Trakų, Lucko ir tt. valdovė, skelbiame šiuo raštu visiems, kam tai svarbu: gera valia, be jokios klastos ir apgaulės pasižadame už šviesiausiąjį kunigaikštį viešpatį Aleksandrą (Vyt. krikšto vardas red.) seniau Vytautą, mūsų brangiausią vyrą, kad visu ir atskiru nuostatu, surašytu jo laiške, duotame šviesiausiai kunigaikštienei viešpatei Jadvygai, Lenkijos karalienei, jis turi laikytis ir nelaužomai juos saugoti be jokios apgaulės. Ir primigtinai (pažadame), kad tas pats viešpats Aleksandras, kitaip Vytautas, mūsų mylimiausias vyras, niekad neturi apleisti karalystės ir Lenkijos karalystės karūnos, nei jis pats nei palikuonys, o priešingai — drauge su minėtają viešpate karaliene Jadvyga, turi kovoti su jos priešais visada ateityje, kai tik bus reikalas. Ir mes, Ona, pasižadame taip pat visų minėtųjų nuostatų laikytis ir be apgaulės vydyti. Tai liudijame šiuo raštu, prie kurio yra pridėtas mūsų antspaudas. Tartasi ir duota Astrave, švento Dominiko dieną (rugp. 7) 1392 Viešpaties metais" (Originalas lotynų kalba).

Kunigaikštienė Ona mirė 1418 metais rugpjūčio 18 d. turėdama apie 66 m. amžiaus. Palaidota Vilniaus Katedroje. Vytautas netrukus vedė jaunąją našlę Alšėnų kunigaikštę, Onos Vytautienės sesers dukterį. Vytautas buvo jai labai rūpestingas, bet ji neturėjo įtakos politiniuose reikaluose.

gų papuoštas, viena sabalų kailiukais aptaisyta ir perlais siuvinėta kepurė, pora didelių sabalų kailiu apmuštų ir perlais siuvinėtų pirštinių, viena pora perlais nusagstyti kitokių pirštinių, 20 baltų, auksu siuvinėtų rankšluosčių, vienas auksu siuvinėtas ir kutais papuoštas rankšluostis, 10 ilgų baltų staltiesių, 12 narvelių

Lucko susirinkimas 1429 m. nutaręs Vytautą karūnuoti: stovi imper. Zigmantas jo kairėje Vytautas ir jo antroji žmona. Dešinėje: Zigmanto ir Jogailos žmonos, Jogaila.

DOVANOS

Tais laikais vyravo paprotis pas valdovus davinėti dovanas. Štai kunigaikštienės Onos dovanos imperatoriaus Zigmato žmonai: vienas sabalų apsiuvas perlais siuvinėtas ir 12 auksinių sa-

sakalams, 12.000 sabalų kailių priedo šilkinė skara ir kt.

O štai Vytauto dovanos imperatoriui Zigmantui: 12 puolanųjų sakalų, 12 rankinių sakalų, 12 vanagų, 12 skydų, 12 ilgų iečių, 12 medžioklės iečių

24 metamosios ietys, 12 šūnų, kurie priklausė prie sakalų, 12 jojamųjų arklių su balnais ir papuošimais, 12 risčios žirgų, 12 greitųjų arklių, 12 sabalų kailiu apsiuvtų kepurė, kurių 2 perlais siuvinėtos, 12 ritinių medžiagos, 12 porų didelių pirštinių su kailiukų pamušalu, 12 porų kitos rūšies pirštinių, iš kurių viena perlais siuvinėta, 12 ritinių, mezginių, 12 šilkinų lietuviškų apsiuvtų, 12 šilkinų skarų, 12 kilimų, 12.000 sabalų kailių, 12.000 skrandų, 12 krepšių, sidabru apkaltų ir paausotų, 12 porų sidabru apkaltų ir paausotų peilių.

Vytautas ir Ona drauge pirmosios Jogailos dukters gimimo belaukiant, dovanojo gryno sidabro lopsį.

O. Kairelienė.

• Rokiškio apylinkėse pesirodo gyvena daug šimtamečių žmonių. Jų tarpe randama Teofilė Šapokienė — 109 metų Anastazija Rimšienė — jaunesnė turi tik 106 metus, na, o kita Anastazija — Bulovienė, paminėjo savo 100 metų gimtadienį Bulovienė sako išauginusi 9 vaikus. Jos buvo 5 seserys ir vienos mokėjo gražiai dainuoti, pati Bulovienė dar mokanti padainuoti 100 senoviškų dainų.

• D. Brazytė-Buidokienė Čikagoje laimėjo premiją jaunimo literatūrinių kūrinių varžybose. Ji patiekė savo apysaką "Mieste nesaugu".

• M'rė knygnešė Ona Baltrušaitienė, balandžio 5 dieną Š. Amerikoje sulaukusi 93 metus. Ona Baltrušaitienė yra gerai žinomo knygnešio Antanėlio — Antano Baltrušaičio našlė. Gimusi Kudirkos Naumiesty 1876 m. Senatvę leido JAV, anūkių globoje. Spaudos draudimo laikotarpyje gabenė ir platino lietuvišką spaudą ne kartą žvelgdama sunkiam pavojui į akis. Amerikoje liko dukterė ir keletas anūkių.

• M. K. Čiurlionio muziejuje Kaune, randasi senovės Egipto Amon - Ra šventyklos šokėjos Samojit, gyvenusios apie 9 - 7 amž. prieš Kristų, mumija ir jos sarkofago apatinė dalis. Šalia jos gulė VII - VI a. pr. Kr. Egipto vaidilutės Gdzeranos sarkofago dangtis.

Vyras moko žmoną vairuoti automobilį. Žmona atsisėda prie vairo ir klausia:

—Ką aš dabar turiu daryti?

—Labai paprastai. Kai pamatysi žalią šviesą — važiuok, raudoną šviesą — lauk. Kai mano veidas bus baltas kaip drobė — spausk stabdžius.

**Skaityk
ir platink
"LAIKĄ"**

KAIP IŠSAUGOTI SVEIKATA NEGADINKIME NUGARKAULIO

Fizioterapijos specialistė Edita Hearn neseniai yra išleidusi knygą "You Are as Young as Your Spine". Ji primena, kad žmogaus savijauta daug priklauso nuo nugarkaulio sveikumo. Jeigu nugarkaulio slanksteliai nors kiek išsina iš vietos, jeigu slankstelius jungtys minkštesnis audinys bet kaip sužalojamas dažnai atsiranda spaudimas ir išsina iš vietos iš nugarkaulio nervus ir atsiranda sunkūs skausmai.

Todėl ta specialistė pataria stengtis visada laikytis tiesiai, kad neatsirastų neproporcingo spaudimo į kurį nors nugarkaulio slankstelio jungtį. Ji perspėja, kad negerai daryti kai kuriose mokyklose patariamus gimnastikos numerius: rankų pirštais pasiekti kojų galus ar žemę. Toks nugarkaulio lankstymas gali būti kenksmingas

Jeigu reikia ką kelti, E. Hearn pataria ne lenktis, o pritupti ir kelti naudojant kojų raumenis, stojantis, tuo būdu saugant nuo spaudimo palenktą nugarkaulio slankstelius. Ravint žolę, valant grindis geriau nesusilenkti, o pritupti. Taip pat ir nukritus kokiam daiktui po spinta, po sofa pataria ieškoti ne susilenkus, o geriau nusileidus ant kelių ir

rankų, kad mažiau būtų lankstomas nugarkaulis, ypač jei jau kas nors turi nugarkaulio sutrikimą.

Net ir nešant ką, patariama kiek galint laikytis tiesiai. Jei kelionėje teks nešioti lagaminą, patariama geriau sudėti daiktus į du mažesnius lagaminus ir nešti abiemis rankomis, negu viską sudėjus į vieną didelį nešti pakrypus į šoną.

Negera skaityti knygą paėdėjus ant kelių, nes tada žmogui tenka susilenkti. Knygą geriau laikyti pakėlus prieš akis. Ir rašant kiek galima nesulenkti nugarkaulio. Ilgesnėje kelionėje galvai patartina rasti atramą ir nakčia snūduriuojant jokių būdu nelaikyti smakro atremto į krūtinę. Toks kaklo sulenkimas žaloja kaklo slankstelių jungtis. Ir vaikščiojant galva nulenkus taip pat negerai kaklo slanksteliams.

Teatruose negerai sėdėti šone ekrano, nes tada sprandas būna pasuktas į vieną pusę. Ir sofoje sėdint, su kuo nors kalbant, vieton laikyti galvą pasukus, geriau visam taip pasisukti, kad veidas būtų tiesiai į kitą asmenį ir nereikėtų kaklo sukti.

Visada nugarkaulį reikia laikyti tokioje padėtyje, kad nesusidarytų bereikalingo padidinto spaudimo tarp kurių nors slankstelių kraštų. Perdidelis nutukusio

žmogaus svoris daugiau spaudžia nugarkaulio slankstelius ir greičiau susilaukiama nugarkaulio sutrikimų. Bėgant, nors ir trumpą tarpą, pvz. besistengiant pagauti autobusą svarbu grūdinti liesti kojų priekiu, o ne kulnėmis, kas sudarytų didesnę spaudimą į nugarkaulio slankstelius.

E. Hearn pataria vengti ir šokimų į vandenį galva ar kojomis žemyn. Tas stipriai suspaudžia nugarkaulį ir gali neigiamai paveikti į tarp slankstelių esančias tarpines medžiagas. Taip pat ir jūtų bangose negerai jas suklikti neriant į jas galva ar pečiais. Tai irgi gali smarkiai suspausti nugarkaulio slankstelius ir pakenkti. Geriau plaukti bangų paviršiumi ar panerti po jomis. Pats plaukymas ramiam vandenyje yra idealus sportas ir labai naudingas nugarkaulio sveikatai išlaikyti. Šiaip gimnastikuojantis vengtina nugarkaulio lankstymų.

Grubiame kelyje reikia saugotis duobių. Tokie kratymai mašinoje gadina ir nugarkaulio sutrenkimų išlygintojus - tarpines medžiagas tarp slankstelių.

Tų visų dalykų negalima nepaisyti. Pagal paskutinį vokiečių medicų pranešimą apie 80 - 90 nuošimčių suaugusių žmonių daugiau ar mažiau yra kentę dėl nugarkaulio slankstelių pa-

NEBUS SEKMADIENIO TALKOS

—Ateik sekmadienį į talką - lesime "licą" (horizontalinį gelžbetonio stogą).

—Paruoški gerą "asado" ir vyno, tai ateisiu.

Taip susitaria tautiečiai ir sekmadienį, jau nuo ankstaus ryto, brigada darbininkų trūšiai apie namą — vieni pastolius ruošia, kiti baigia tvarkyti lentas ir geležį, dar kiti jau seikėja žvyrą ir cementą. Moterys ir vaikai taip pat bendradarbiauja - pumpuoja vandenį, ruošia iešmus kepsniui. Jei gerai tvarkomasi, geras brigadininkas, tai į popietį stogas užlietas ir prasideda vaišės. Kitą sekmadienį pas kitą tautietį ar kaimyną. Ir taip įpratome. Paskui, kad ir turėdami savą pastogę, tai sekmadieniais kitą rengėme - išnuomavimui, arba beaugančiam sūnui, kad turėtų kur nelietuvę marčią parvesti.

Ir taip įpratome prie sekmadienio talkų, atpratome nuo poilsio ir bažnyčios - lietuvių bažnyčia toli, už pusės ar viso kilometro, ar dar toliau - autobusu reikia važiuoti, o į svetimą bažnyčią nesitiori eiti.

žeidimų. Jeigu sukelioldamas galvą jauti lyg žvyras gurgžda kakle, tai ženklas kad ir Jūsų stuburo viršuje yra sutrikimų.

J. Daugl.

VIETOJ 3-jo ĮSAKYMO, 18204-as ĮSTATYMAS

Nevien mes į tokį darbingumą įsitraukėme. Taip daro italai, lenkai ir kiti "gringai". Priemieščių kvartaluose tai dažnas. sekmadienio vaizdas - beplušantys žmonės apie savo namą.

Užmiršome 3-įjį Dievo įsakymą - "Sėkmadienį švesk". Ji turėjo priminti vyriausybę. Statistika rodo, didžiulį imigrantų nuosimį, kurie griūva vos per pusimį metų persiritę. Žmogaus organizmas labai tobula mašina, bet reikalinga poilsio, kaip ir kiekviena kita. Vietoj pamiršamo Dievo įsakymo, dabar turime įstatymą nr. 18204 (pradėjo veikti nuo 1 birželio), kuriuo įsakmiai draudžiama "bet koks materialinis darbas nuo šeštadienio 13 valandos iki sekmadienio 24 val. dirbant kitam ar sau, bet viešumoje". Paliekamos išimties, kada toks darbas būtina reikalingas visuomenės geriumi. Tačiau jokia išimtis netaikoma mažamečiams iki 16 metų.

Turėsime ilsėtis, nors priversiti.

• Rygos lietuvių meno ansamblis "Rūta" turi suburęs šimtą lietuviškos dainos ir šokio mėgėjų, suruošė sezono atidarymo vakarą, į kurį atvyko ne tik Rygos lietuviai, bet nemaža svečių ir iš okup. Lietuvos.

SEKMADIENIO
RIMČIAI

VAISTAS, KURIO NIEKAS NEVARTOJA

Š. Amerikoje žmonės paprastai eina bent kartą metuose pasikalbėti su gydytoju, nors ir nejaucia jokio skausmo, tuomi norėdami apsisaugoti nuo ligų. O pas mus atvirkščiai, žmogus kad ir susirgęs vis dėlto, nenori eiti pas gydytoją, lyg bijodamas. Tik tai kai liga prispaudžia ir nėra kitos išeities nusprendžiama nuvykti pas gydytoją.

Kas liečia mūsų sielos sveikatą irgi žmonės panašiai elgiasi: vaikščioja nosis pakabinę, nuliūdę su apkrauta sąžine ir su karteliu, kol pagaliau nusprendžia šauktis Dievo ar prisitarti prie sakramentų ir tai su tam tikra baime, lyg ko bijotų. Iš vienos pusės norėtų nusmesti visą sąžinės našta, iš kitos pusės bijosi prisitarti prie gydančių šaltinių — sakramentų.

Neretai šiame reikale nusveria draugų nuomonės, jų žodžiai: —Ką tu ten eisi, negi esi ką užmušęs ar pavogęs! Atrodo, kad prie sakramentų reikia eiti tik tai vagims, plėšikams bei kitems nedorėliams, lyg sakramentai būtų paskutinioji pagalba. Užmirštama, kad sakramentai, ypač šv. Komunija yra vaistas prieš visas sielos dvasines ligas, kurios apsaugoja mus nuo visokio blogo.

Moderniškoje medicinoje žmonėms apsaugoti pavyzdžiui nuo

gripo ligos, yra duodami skiepai, kurie padeda žmogui apsisaugoti nuo ligos. Lygiai ir sakramentai yra lyg tie dvasios skiepai, kurie padeda apsisaugoti nuo įvairių dvasinių ligų-slogų. Paprastai tie skiepai imami bent pora kartų metuose: pavasarį ir rudenį, tuomet keičiasi laikas ir siaučia gripai.

Mūsų moderniškaime gyvenime sklinda visokų dvasinių epidemijų bakterijos, kurios užkrečia netik jaunimą, bet ir visus žmones. Štai pėrnografiškai (be-

gėdiški) vaizdai, filmos, bei televizijų programos kasdien daugėja, nes iš to imamas geras pinigas: žmonės gerai perka ir viską godžiai skaito.

Nenuostabu, kad gyvendami tokioje aplinkoje, kur tokios naujos "madės" sklinda ir auga kaip grybai po lietaus, esame vis labiau ir labiau išstatyti naujiems sielos pavojams, kad užnuodyti savo mintis, vaizduotę ir pradėti "apsiprasti" su viskuo, nepaisyti. Tik po kurio laiko pastebime, kad sielą apima "gripas", pakyla "karštis", mūsų dvasia serga, jaučiamės silpni ir neatsparūs.

Todėl ir kyla reikalas paimti antmoralinius skėpus iš anksto — priimti sakramentus, kurie mus sustiprintų kovoje su blogiu. Tokiu būdu suprantame, kad išlikti sveiku mintyse, žodžiuose ir darbuose. Sakramentai kaip tik tai duoda tos stiprybės, tos dvasinės energijos kovoti su blogiu aplinkui.

Kalbant apie kūno ligas, jos dažnai kyla dėl vitaminų stokos organizme. Todėl kas sveikai maitinasi, gauna įvairių vitaminų, tas yra atsparesnis įvairioms ligoms. Lygiai ir mūsų dvasia, kuri vartoja dvasinius vitaminus: skaito dvasinius dalykus, meldžiasi, be priima dažniau sakramentus, lengvau atsispiria prieš įvairias pagundas ir blygybes.

Keli pavyzdžiai nušviečia, kas buvo pasakyta anksčiau. Vienas jaunuolis, kuris buvo pakliuvęs į blogų draugų būrį, kurie vaikščiojo po svetimus sodus ieškodami vaisių, kurie dažnai tarp

savęs pešdavosi ir nešvankiai kalbėdavo, išmoko iš jų tų pačių darbų ir buvo pavojuje nutolti nuo bažnyčios. Bet vieną dieną pamatęs savo draugų "persamus dalykus", nuėjo pasitarti su kunigu ir atlikęs gerą išpažintį ryžosi pasukti nauju keliu. Nors daug jam kainavo atsisplėsti nuo senų draugų ir jų siulomų pramogų, bet pasijuto laisvas ir daugiau nebegrižo prie jų. Vėliau tapo kunigu.

Arba viena mergaitė, kuri paklūvusi tarp blogų draugysčių, prarado sveikatą ir atsidūrė sanatorijoje su plaučių džiova, netekusi vilties pagydyti nei kūniškai, nei dvasniai, kartą turėjo progos atlikti gerą išpažintį ir priimti vėl šv. Komuniją po daugelio metų, atgavo vėl lygsvarą dvasioje, buvo vėl laiminga ir dėkinga.

Pagaliau kiekvienas iš mūsų gali patvirtinti savo paties patirtimi. Tą dieną, kuomet grįžome priėmė sakramentus, ar nes jau tūmė lyg atgimę, lyg atsinaujinę? Visas pasaulis atrodo mums lyg daug šviesesnis, tie patys žmonės meilesni, mes patys daug geresni ir malonesni.

Tat, ar neapsimoka tūk atsinajnimą padaryti ne kartą, bet kelis kartus per metus, kad galėtume nuolatos gyventi pakilioje ir šviežioje nuotaikoje. Tuomet turėtume Velykas per išsus metus, galėtume daugiau džiaugsmo ir laimės suteikti ir kitiems, su kuriais mums tenka dirbti, bei susitikti.

Tokiu būdu mes pasidarytume gyvais kristoforais - tai yra

Iš Katalikiško Pasaulio

• Popiežius Povilas VI šiomis dienomis ypatingai pagerbė Brazilijoje dirbančių lietuvių prelatą Aleksandrą Arminą suteikdamas Protonatarius Apostolicus — apaštoliškojo protonotaro titulą. Iki šiol ši titulą išėvijojo Apaštaly sostas yra suteikęs popiežiškosios šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriui prelatui dr. Vl. Tulabai ir Amerikos liet. visuomenės veikėjui bei relig. knygų mecenatui prel. Pranui Jūriui. Naujas apaštališkasis protonotaras A. Arminas plačiai reikiamsi Brazilijos lietuvių visuomeninėje veikloje ir yra išleides savo poezijos kūrinių knygą ir nemaža rašo lietuvių spaudoje Venancijaus Ališo slapyvardė.

• Kaip praneša Palestinos pabėgėliams gelbėti komitetas New Yorke, Argentinos vyriausybė popiežiaus Povilo VI — jo vardu paskyrė daugelį tonų mėsos konservų arabų pabėgėliams Egipte, Jordane ir Sirijoje padėti. Gautoji auka paskirstyta įvairiems pabėgėlių lageriams, prieglaudoms, ligoninėms ir mokykloms, per poniežiškąją pabėgėliams gelbėti komisiją.

Kristaus nėsėjais mūsų aplinkoje, darbotėje, savo namuose. Velykinio džiaugsmo aleliuja skambėtų mūsų sielose. Apsimoka tat gyventi ir semtis iš gyvųjų mašonių šaltinių sau naujos gyvybės ir gydyti mūsų sielos žaizdas, bei būti liudininkais tikrojo dvasinio džiaugsmo.

kun. Augustinas.

GYVENIMAS LIETUVOJE

Ir čia Argentinoje, ir keliaujant po JAV ir Kanadą, teko sutikti daug žmonių atvykusių iš Lietuvos arba ten nuvykusių svečiuosna ir grįžusių. Ateina iš ten fotografijos, rašytos žinios viešu ir "neviešu" keliu, ir pranešimai kai kuriems asmenims "iš lūpų į lūpas". Ir žinoma, tik per labai patikimas lietuvių lūpas.

Štai kai kurie bruožai, kiek galint objektyviau atkurti, tenyškio gyvenimo.

Švietimas. Galima džiaugtis, kad Lietuvoje analfabetų beveik jau nėra. Mokyklų tinklas visiškai pakankamas. Pagal oficialią statistiką Lietuvoje mokosi apie pusę milijono — pradžios ir vidurinėse mokyklose, technikuose, universitete ir neakivaizdiniu būdu (per korespondenciją). Tai reiškia, kas šeštas žmogus mokyklos suole ar savo namuose, semia žinias.

JAV-se pereitą rugsėjo mėn., prasidedant mokslo metams, įrašyta kiek suvirš 50 milij. besimokančių. Iš 200 milij. gyventojų yra tai kas ketvirtas žmogus.

DAUGIAU MOKINIŲ,
BET TRUMPESNIS MOKSLAS

Palyginti su Nepriklausomos Lietuvos laikais (kada buvo sukurta švietimo sistema beveik iš nieko), padidėjo mokyklų ir mokinių skaičius. Tačiau mokslo metai dabar sutrumpinti. 1939 m. buvo 6 pradžios mokyklos skyriai ir 7 klasės. Dabar iš viso yra 11 klasių — 4 pradžios ir 7 vidurinio mokslo. Yra projektas sumažinti iki 10 Naujiena tarybiniam švietime, kad negalima palikti mokinio antriems metams. Jeigu nesimoko, tai mokytojo kaltė. Ir taip stengiamasi kiekvieną ištempti į sekantį skyrių.

VISI SIEKIA AUKŠTESNIO MOKSLO

Didelė dalis baigusiu 11 klasių stengiasi tęsti studijas. Kiekvienas nori pabėgti iš kolchozo. Jei ne, bent geresnį darbą jame turėti. Į universitetą nelengva įstoti. Į kiekvieną fakultetą numatyta (viskas pagal planą) kiek priimti. Kandidatų būna 4-6 kartus daugiau. Daromi atrinkimo egzaminai ir daug nulemia komjaunuolio bilietas ir tėvo užimama vieta. patikimumas juomi. Sūnui atviras kelias į bet kurį fakultetą, jei tėvas kompartijos narys.

Nepatekus į universitetą, abiturientas dar turi galimybę stoti į kurį nors technikumą — žemės ūkio titulu. Universitete paprastai 4 ar 5 metai ir baigia profesionalo diplomu. Dėl kurių nors priežasčių nepatekus nę į technikumą, lieka dar neakivaizdinio mo-

kymo institutas. Korespondencijos būdu nedraudžiama mokytis, kad ir įtariamiesiems "liaudies priešams".

LITUANISTINIAI DALYKAI

Prieš keletą metų pradėta mokytis ir Lietuvos istorijos bei geografijos, nors ir nedaug pamokų joms teskiriant. Anksčiau tik visos Tarybų Sąjungos geografija ir istorija buvo dėstoma. Lietuvių kalbai skiriama tiek pat reikšmės, kaip ir rusų kalbai. Rašyti lietuvių kalba laisškai baigusiu 11 klasių, neprilygsta lietuvių kalbos taisyklingumu Nepr. Lietuvos abituriento raštui. Nepriduodama tam nei tiek reikšmės, kaip tada, nei pamokų tiek neskiriama, nes yra kiti "didesnės svarbos" dalykai — kompartijos istorija, leninismo kursas, dialektinis materializmas, ateizmas.

EKONOMINIS GYVENIMAS

—Nors žymiai geriau gyvename, negu tuojau po karo, bet 1938 metų lygio dar nepasiekėme. — kalba viena tautietė. — Bet ko norėti! Juk viskas buvo nudėginta, sugriauta, numinta kaip turgaus aikštė. Ir tai daug pasiekta! Pasiėsim dar daugiau. (Buvo keletas klausytojų jai kalbant).

Jaunoji karta neatsimena Lietuvos buvusių krautvių vitrinų, tai ir neturi su kuo lyginti vėžio žingsniu kylantį pragyvenimo lygį.

ALGOS

Iš algos galima tik šiaip — taip pragyventi. Pav. gydytojo alga 90-100 rublių mėnesiui. Turint "pusantro etato" (maždaug beveik dvi tarnybas), gauna apie 120-130 rb. Universiteto dėstytojas apie 150-180 rb., ir tik su ilgesnių stažų. Katedros vedėjo alga pasiekia 220. O buto nuoma 20-35 rb., žiūrint, kiek kambarių — vienas, du ar kartais net trys

Gydytojai privačia praktika nesiverčia. Visa sveikatos priežiūra ligoninėse ir sveikatos punktuose. Reikalui esant galima pakviesti gydytoją ir į namus, bet jis neturi teisės paimti jokio honoraro. Grėsia bausmės, net titulo nustojimas. Vilniuje yra keletas gydytojų, kurie verčiasi privačia praktika. Beveik visi žydų tautybės. Jie turi mokėti brangų patentą.

Inžinieriai šiek-tiek geriau atlyginami negu gydytojai. Mokytojai dar mažiau. Administracijos pareigūnų algos irgi gana žemos. Geriaus kompartijos nariams ir kariškiams. Jie daugumoje turi butus nemokamus, dažnai ir automobilį. Be to, šalia pagrindinių pareigų algos, paprastai gauna žymų priedą už "antraeilę darbuotę". Priedas kartais viršija algą.

ŠŪKIS — KOMBINUOTI!

Kaip pragyventi su tokiomis algomis? — Taip kaip ir tremtinių stovyklose pokario metais Vokietij-

joj ar Italijoje su aleatų davinium. Tik badmiriauti. Išsigalbėjimo šūkis - kombinuoti! Pav. kolchozo sunkvežimio šoferis "pames" bulvių maišą prie siuvėjų atelės vedėjo namo, kad kostiumą gautų nusipirkti be eilės ir papigintą. Krautuvės pardavėja paliks kur užleptą palta, kad pieninės vedėjo žmona galėtų jį nusipirkti. Kas vištų ūkį prižiūri, desėtką kiaušinių išmainys į porą kg. vaisių.

Kartais spauda parašo prieš tokius "kombinatorius", teisman pakliūva, užsimoka pabaudą, pasėdi savaite ar dvi, atleidžia iš tarybos, bet per "draugus" kitur gauna, gal ir geresnę. Didelių pasekmių nebūna, nes visi žino, kad tai režimo pagimdyta blygybė.

"UŽMIKDYKIME JUOS ALKOHOLY!"

Toks, atrodo, yra okupanto duotas įsakymas savo vietininkams mūsų tėvynėje. Užmigdyti šamoną, kad ji nesisielotų aukštesnėmis idėjomis — tautos ateitimi tautinio savistovumo siekais, religijos tiekiamą antgamtinę mintimi. Kiti narkotikai yra perbrangūs. Marihuana, opiumas, morfina tai kapitalistiniams iškrėpeliams, o tarybinei liaudžiai - degtinė. Beveik nekreipiama dėmesio į naminės varymą, nors ir valstybinė nėra brangi — puslitrūs už rublį. Kaina svyruoja pagal laipsnių skaičių ir skysčio spalvą.

JAV-se jaununoliumi neturiniam 20 metų, jokia krautuvė neparduos nei vyno, nei alaus, nei kitokio alkoholinio gėrimo. Tarybų žemėje nė to varžto nėra. Turi pusrublį ir gerki. Ir jaunimo tarpe, dirbančio ir studijuojančio, labai paplitęs girtavimas.

—Alkoholizmo problema, nors ir negarsinama, nepropaguojama, bet nemažiau susirūpinimo kelianti, negu negrų problema Š. Amerikoje. Blogiausia, kad vyriausybė labai maža dėmesio kreipia, — taip pripažino vienas atvykęs iš tėvynės, privačiai kalbantis.

CARO METODAI

Caras irgi degtine nuodijo mūsų senelių šamoną, steigiant visose pakelėse karčiamas. Kada jau grėsė mitinas pavojus tautai, iškilo didžioji vysk. Valančiaus figūra. "Išmokyti žmones lietuviškai skaityti ir uždrausti degtinę gerti" — buvo vyskupo įsakymas klebonams. Ir nuostabūs rezultatai. Po poros metų degtinės monopolio pajamos nukrito iki penktos dalies. Caras bent vyskupų netrėmė į Sibirą. Gerbė dvasinę hierarchiją. Tik iš Varnių įsakė Valančiui persikelti į Kauną, kad gubernatorius jį turėtų savo akyse. Dabartiniai satrapai vėskupą greičiau, negu kleboną, paima iš tikinčiųjų tarpo, nes jo įtaka didesnė. Nėra autoriteto, kuris dabar kovotų su alkoholio blogiu.

jm.

URUGVAJUS

• Gintaričiai Lidia Petrauskaitė, Rosa Pretkutė ir Adolfas Debesis paskutinėmis liepos mėn. dienomis grįžo į namus iš JAV, kur jie dalyvavo tautinių šokių festivalyje.

• "Žinios" pasakoja, kad Urugvajaus lietuvių komunistų radio valandėlė kvietė dalyvauti šventėje minint Lietuvos prijungimą prie Sov. Sąjungos. Žinoma, niekas tokia švente ir nestebėjo, nes ko kito iš jų nebuvo galima ir laukti. Kas visus nustebino, tai kad kartojant tą kvietimą ispanų kalboje, nebuvo minima kam ir kokių tikslu ta šventė buvo rengiama. Matyt pasigėdijo prieš svetimuosius pasirodyti tokie menkadvysiai, kad džiaugiasi netekę laisvės ir nepriklausomybės. Net ir laukinis žmogus ir tas siekia laisvės ir kovoja už ją.

Toliau "Žinios" rašo: "Džiaugiamės mes, kad mūsų broliai komunistai jaučia gėdą, sarmatijasi viešai skelbti, kad čia Urugvajų yra tokių lietuvių, kurie džiaugiasi savo tautos pavergimu. Džiaugiamės, kad ir jie jaučiasi komunistais, bet daug kas iš jų turi tiek tautinio susipratimo, tiek savigarbos ir jaučia, kad džiaugtis savo tautos pavergimu, yra didelė gėda. Dėkoti Sov. Rusijai už Lietuvos pavergimą, už tūkstančius nukankintus mūsų brolius ir seseris, už mūsų tėvų kančias ir ašaras Sibire ar kur kitur Rusijos gilumoje? Ne to joks susipratęs ir raves gerbias lietuvis niekad nepadarys" ("Žinios" Nr. 29. [43]).

• Ponų Dorelių šeima yra menininkų šeima. Juozas ir Pranė Doreliai mėgsta dainą pradėjo dainuoti Lietuvoje, dalyvaujant Kauno katedros chore, dainuoja jie ir Urugvajuje "Aido" chore. Duktė Aldona yra puiki menininkė, sūnus Linas buvo puikus vaidintojas. Sūnus Vytautas "Aido" choro vadovas. Anūkės Teresa ir Chela dainuoja tame chore, anūkas Luis griežia akordeonu tautinių šokių ansamblyje "Ažuolynas". Kiti giminės Lietuvoje taip pat yra menininkai.

LA PLATA

• Rikardas Rolandas Gečias gyvenantis La Platoje, pašauktas atlikti karinę prievolę, tarnauja Granaderų pulke, Palermo. Jam tenka dažnai būti vėliavos nešėju ir dalyvauti įvairiuose iškilmėse. Jo brolis Edvardas yra baigęs inžinierių La Platos universitete, kur taip pat mokosi ir jų sesutė.

ROSARIO

• Lietuviai išsiskleidę po platumų pasaulį, stengiasi nepaskesti svetimųjų jūroje, išlaikyti lietuvišką ir net imasi kūrybinio darbo, kas parodo, kad mes lietuviai, esame kultūringa tauta, kuri stengiasi ir išsivijoj kurti ir išlaikyti savo kultūros pradus. Kur tik susimeta didesnis lietuvių skaičius — ten kruta, veikia dirba lietuvišką darbą, leidžia lietuviškus laikraščius, knygas, stato scenos veikalus, ruošia parodas, organizuoja kongresus, dainų šventes, viso pasaulio lietuvių suvažiavimus — seimus ir t.t.

Ir Rosario liet. kolonija labai nedidelė bet stengiasi pagal galimybes veikti ir rūpintis savais lietuviškais reikalais. Šiuo metu Ros. Lietuvių Bendruomenė ruošiasi išleisti "Lietuviai Argentinoje" II-ją laidą, kurioje atsispindės Argentinos lietuvių kultūrinis gyvenimas, organizacijų veikla, kongresai ir t.t. Šiuo leidiniu daug rūpinasi ir dirba Jurgis Brizgys ir Jonas Papečkys Rosario Liet. Bendr. pirm. bendradarbiaujant visai eilei mūsų korespondentų bei iškiliams fotografams. Dabar belieka tik gerai suorganizuoti leidinio platinimą, kad neliktu ne vieno Rosario Liet. Bendruomenės nario neįsigijusio šios knygos ir tautai platinti ją visų Argentinos lietuvių tarpe.

M. K. — Ros. Liet. Bendruomenės korespondentas.

• Steponui Saračinskui, paaukojusiam 2-ųjų dienų darbą, Rep. de Lituania mokyklai, Rosario, nuoširdžiai dėkojame.

Kunigai Marijona.

ROSARIO LIGONIAI:

• Jonas Rūkšys gyv. Villa Diego, paguldytas geležinkeliečių ligoninėje.

• Simonas Krasinskas gyv. Saladillo, paguldytas Saenz Peña ligoninėje.

• Ona Zaukienė, gyv. Saladillo, kurį laiką buvo ligoninėje. Dabar gydos sūnaus Stepono ir jos šeimos namuose.

• Kun. Juozas Margis MIC serga, randasi Tėvų Marijonų namuose.

AUKOS RADIO VALANDĖLEI

1.000 pežų — Teofilijus ir Bronė Aliukai; Leonas ir Elena Ryseliai.

Už aukas nuoširdžiai dėkoja Radio Valandėlės Vadovybė.

KORDOBA

• Susivienijimo Liet. Argentinoje 6-tas skyrius Kordoboje, rugpiūčio 10 dieną savo nuosavose patalpose atšventė 25 metų sukaktį. Ta proga juos iš Buenos Aires aplankė gausi S.L.A. jaunimo delegacija: Raul Stalioraitis, Guillermo Barišauskas, Albertas Ramanauskas su sesute Alda, Olga Zabaraukaitė, Fed. Koreikis (sūnus), Romas Deveikis, Albinas Arlauskas, Teofilijus Aliukas, Kaz. Vaištaras ir Osvaldas Levanavičius, kurie buvo maloniai ir gražiai 6-to skyriaus priimti. Šventė buvo su turtingomis vaišėmis, kurių metu kalbėjo skyriaus pirm. Adolfas Biguzas, Raul Stalioraitis, G. Barišauskas, Petras Meilutis, K. Sadukas, K. Jankūnas, Albinas Arlauskas ir kiti, nuoširdžiai sveikindami 25 metus sulaukusį 6-tą skyrių linkėjo jam geros darbuotės ir ilgų metų.

• Kazimieras Matulaitis, gyvenantis Villa Rumipal, Cordoba, dingo be žinios. Prieš metus laiko, išgyvenęs mėnesį laiko parapijoje, išvyko į S. Ameriką drauge su kun. R. Balniu MIC. Žadėdami dalyvauti Eucharistiniame kongrese Kolumbijoje, bei aplankyti kitas Vidurio Amerikos valstybes. Pakelyje abu išsiskyrė — kun. Balnis išvyko į JAV, o p. Matulaitis žadėjo vykti į Venueclą ir kitas vietas ir tik po to važiuoti į S. Ameriką. Atrodo Amerikos nepasiekė. Ruošėsi išleisti knygą ir tam tikslui rinko medžiagą įvairiose valstybėse. Jokių laiškų negaunant, žmona ir artimieji yra labai susirūpinę. Daromi paieškosimai.

Mūsų ligoniai

• Alfredas Jonaitis buvo sužeistas eismo nelaimėje, paguldytas Ramos Mejia ligoninėje, I aukšt. salė 11, lova 4. Keliose vietose jam buvo sulaužyta koja. Prieš kurį laiką traukinys jam sužeidė koją, to pasekmėje turėjo būti nupiauta. Šitoji yra jau antra to pobūdžio nelaimė.

• Albertas Plasternikas buvo susirgęs širdies liga. Gydomas dr. J. Simanausko. Išgulėjęs lovoje savo namuose apie mėnesį laiko, dabar jaučiasi geriau, pamažu pradeda atsikelti.

• Angelė Burokienė serga savo namuose. Randasi dr. J. Simanausko priežiūroje. Ją slaugo sesuo Janina Jankauskienė ir Kz. Jakubauskienė.

• Balys Gokas paguldytas Fiorito ligoninėje, laukia operacijos. Reikalingo kraujo jam davė kun. Juozas Petraitis ir Povilas Savickas.

• Jonas Juozapaitis randasi Fernandez ligoninėje. Rugpiūčio 12 d. jam padaryta sunki operacija — amputuota koja.

DĖL IŠVYKIMO Į EUROPA PIGIAI PARDUODU:

"Casa - quinta" su elektros šviesa, vandeniui, vaisiniais medžiais ir vištynu — ideali vieta savaitgaliams.

Dvi mašinos megzti megstukams Nr. 8 x 100.

Dvi mašinos megzti kojiniams 120 ir 144 adatos.

Viena siuvimo mašina Singer. Dvi mašinos žolei piauti su naftos motorais.

Vienas sunkvežimukas Ford mod. 31.

Teirautis: I. Simbron 5256, Capital Federal.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ATA VACLOVAS ŠULCAS

Ir vėl naujas kapas nuliūdino Kordobos lietuvius — šių metų liepos m. 21 d. mirė Vaclovas Šulcas, 80 metų amž. Į Argentiną atvyko 1910 metais čia apsigėdė su p-le Antanina Saranskaite. Buvo kilęs iš Lanauskų km. Kupiškio valsč. Berods turi brolių Lietuvoje. Buenos Aires mieste gyvena ištekejusi anūkė — Sandelo. Vaclovas Šulcas visą gyvenimą buv uolus lietuvis ir visuomet priklausė lietuviškom organizacijom. Jo namuose susitvėrė Susivienijimo Liet. Arg. 6-tas skyrius. Nuo pat įsikūrimo iki mirties buvo to skyriaus uolus narys. Vėliau buvo pakeltas garbės nariu. Skaitė lietuvišką spaudą kiek tik yra buvė Argentinoje. Buvo nuoširdus "Laiko" skaitytojas nuo pat jo pasirodymo. V. Šulcas savo pinigais nupirko žemės sklypą ir perleido jį 6-tam skyriui labai lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, kur dabar randasi skyriaus nuosavi namai. Statant tuos namus, visą staliaus darbą jis padarė veltui, skyrius turėjo tik medį apmokėti pagal SLA įstatus, garbės nariai nemoka mokesčio, bet Vacl. Šulcas visada apmokėdavo. Pirmoje vietoje visada statė lietuviškumą ir rūpinosi lietuvišką išlaikymu emigracijoje. V. Šulcas yra padaręs lietuvišką kryžių ir padovanąs Lietuvii Tautiniam Muziejui Avellanedoje.

Vaclovas Šulcas palaidotas liepos 22 d. su religinėmis apeigomis San Jeronimo kapinėse. Buvo daug vainikų, taip pat ir iš SLA 6-to skyriaus.

Išėkis brangus tautieti, Argentinos žemėlėje. Dėl Vaclovo mirties liūdi visa Kordobos lietuvių kolonija, o taip pat ir 6-tas skyrius netekęs nuoširdaus ir darbštaus savo nario.

Liūdintis 6-tas skyrius.

TEISINIAI PATARIMAI

Drė. Elena Deveikis Pipiras de Mora

Šeimų reikalai, alimentai, nuomos, paveldėjimai, vekseliai, skolų sutartys ir t.t.

Lavalle 1474 — 2 aukš., įst. C
Tel. 40-6365/8920
Susitarti dėl valandos.

Kirpykla "OLGA"

Igaliausias plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinė) Olga Jasiulytė - Vitkauskienė Wilde, Av. Gen. Cadorna 80

ONA BALNAITYTĖ

Siuvėja - Modista

MADRID 1020 — DOCK SUD

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS

Gydytojas

Priima penktad. 19 val.:

Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.

Šeštad. 15 val.:

Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

† Ona Laučkaitė Baguškiene mirė savo namuose šių metų rugpiūčio mėn. 10 d. Buvo kilusi iš Baitkūnų km. Vabalninkų parap. Biržų apskr. Gimusi gegužės 5 d. 1901 m. Argentinoje dirbo įvairiuose siuvimo įmonėse Dideliame nuliūdime liko vyras Kazimieras Baguškas. Lietu-

voje liko brolis Mečislovas ir dvi seserys Magdalena ir Pranciška, o brolis Juozas išveštas į Sibirą. Sūnus Petras prieš 20 metų jaunutis mirė. Argentinoje liko pusseserė Valerija Rastauskienė. Rugpiūčio 12 d. buvo palaidota prie savo sūnaus Sarandi kapinėse.

• Mirusios kaimynas iš Lietuvos p. Eidukonis su žmona užsakė už jos sielą šv. mišias Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo 13 d. šeštadienį 18 val., į kurias kviečia visus artimuosius atsilankyti.

† Juozas Kulik, 20 m. amž. jaunuolis tarnaudamas kariuomenėje apsirgo, nepadarius skubios operacijos (galvoje) mirė rugpiūčio 6 d. 1969 m. Jis yra sūnus prieš metus mirusios Monikos Račkauskaitės ir Juozo Kulik. Palaidotas su visomis iškilmėmis dalyvaujant kariuomenės orkestrui ir karių atstovams Chacarita kapuose. Dideliame nuliūdime liko tėvas Juozas Kulik ir sesuo Valerija su veina.

† Jonas Kirdeikis, gimęs 1902 m. viengungis mirė liepos 26 d. 1969 m. Dirbo stalių dirbtuvėje. Palaidotas Chacarita kapinėse.

* * *

• Šv. mišios už a.a. Joną Ališauską bus atlaikytos rugsėjo mėn. 6 d. 8 val. ryto Santa Rosa de Lima bažnyčioje Marconi 4440, Munro.

Artimuosius kviečia žmona Antonia ir sūnus Albertas.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS

(Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

VIKTORAS J. GRIGAITIS

Medicinos Daktaras

Ketvirtadieniais 18 val.

V. Alsina 3312 — Val. Alsina

LEONAS MUŠKETAS

Taiso ir derina pianus.

Perkant pianus padeda išrinkti.

P-je Monaco 4429 — Bs. Aires
T. E. 49-5845

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD

KAZLAUSKAS Hnos.

Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai

Valentin Alsina 1599

T. E. 208 - 4067

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviams — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Sucursal

Temperley
F.C.N.G.R.

BALCARCE 510
Lomas de Zamora

NAUJA MARIJONŲ VIENUOLIJOS VADOVYBĖ

Nesenai gautomis žiniomis iš Romos pranešama, jog liepos pabaigoje Marijonų Generalinės Kapitulos nariai išrinko sekancios sudėties vyriausią Vienuolijos vadovybę:

Vyriausiu Vadovu arba Generalu išrinktas kun. Joseph Sielski, gimęs šiaurinėje Amerikoje ir paskutiniu metu buvęs vicegenerolu.

Vicegenerolu išrinktas kun. Viktoras Rimšelis, buvęs provincijolu šiaurinėje Amerikoje Čikagoje.

II patarėju išrinktas kun. Stanislovas Klimaszepski.

III patarėju ir sekretorium išrinktas kun. Jonas Duoba.

IV patarėju — kun. Paul Jasinski.

Taip pat buvo išrinkti ir atskiroms provincijoms vadovai arba provincijolai. Marijonų šv. Kazimiero provincijai Š. Amerikoje, kurios centras yra Čikagoje, provincijolu išrinktas kun. Juo-

zas Dambrauskas, iki šiol buvęs viceprovincijolu.

Viceprovincijolu išrinktas kun. Antanas Miciūnas, paskutiniu metu buvęs generolo patarėju Romoje.

II patarėju išrinktas kun. Pranas Garšva.

III patarėju — kun. Donaldas Petraitis.

IV patarėju — kun. Jonas Savukynas.

Sekretoriumi lieka tas pas kun. Antanas Nockūnas. Provincijos ekonomu irgi lieka tas pas kun. Pranas Skrodenis, o jam padėjėju paskirtas brolis Juozas Landis.

Panašiai yra išrinktos vadovybės ir kitoms Marijonų Vienuolijos provincijoms. Vėliau seks paskyrimai vyresniųjų atskirioms provincijų namams. Savo laiku pranešime apie paskyrimus, liečiančius Avellanedos bei Rosario Marijonų namus.

Kun. Juozas Petraitis MIC.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

- § 600 — Kazimieras Baguška
- „ 500 — Marijonas Čikotas
- „ 500 — Jonas Papečskys
- „ 500 — p. Petronis (Berisso)
- „ 300 — Stasys Pocius
- „ 300 — Rikardas Šeštokas
- „ 200 — Bruna Barauskienė
- „ 200 — Veronika Liveikienė
- „ 200 — Jonas Rudis
- „ 200 — Feliksas Cicėnas
- „ 200 — Antanas Majauskas
- „ 200 — Kastutė Tyčionis
- „ 200 — Stasys Morkūnas
- „ 200 — Veronika Tamulionis
- „ 100 — Juozas Bukauskas
- „ 100 — A. Bučys
- „ 100 — Jonas Petronis
- „ 100 — Bernabe Blumbergas
- „ 100 — Povilas Vaškas
- „ 100 — Petras Varnas
- „ 100 — Ana de Krievs
- „ 100 — Antanas Norkus
- „ 100 — Monika Schumaker
- „ 100 — Antanas Balčiūnas
- „ 100 — Jonas Šimkevičius
- „ 100 — Pranas Kazlauskas
- „ 100 — Juozas Saldunavičius
- „ 100 — Juozas Šlafertas
- „ 100 — Juozas Zablackas
- „ 100 — Jonas Motiejūnas
- „ 100 — Angelė Našlėnas
- „ 100 — Antanas Šimkus
- „ 100 — Edvardas Leimontas
- „ 100 — Pranas Marcinius
- „ 100 — Monika Sabaliauskas
- „ 100 — Leonas Šaulys
- „ 100 — Pranas Jūrelė
- „ 100 — Petras Korkuzas
- „ 100 — Jurgis Jurėnas
- „ 100 — Balys Juodis

Nuoširdžiai dėkojame visiems „Laiko“ rėmėjams kurie prisideda prie liet. spaudos išlaikymo.

„Laiko“ Administracija.

• Naujai susitvėręs tautinių šokių ansamblis „Ateitis“ pirmą kartą pasirodys publikai šių metų spalio 26 d. Lietuvių Salėje Brasil 835. Avell. Programoje vaisės, taut. šokiai ir linksma komedija.

• Jonas Grigoravičius Lietuvių salionui paaukojo naują mikrofoną su specialiai paruošta apsauga, sulankstomą „atri“ knygai - gaidoms padėti. Be šių dovanų pataisė daugelį spaustuvės linotipų matricų, nieko už darbą neimdamas. Už šias dovanas ir didelį darbą nuoširdžiai dėkojame.

Tėvai Marijonai.

• Jonas Rolando Galickas, Monikos Vilutytės ir a.a. Jono Galicko sūnus, sukūrė šeimos židinį su Terese Zuzana Nicolini. Jų moterystės ryšis buvo palaimintas San Martin de Tours bažnyčioje, Buenos Aires. Poveistuvinei kelionei jaunieji išvyko į Europą trims mėnesiams. Ilgesnį laiką bus Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir taip pat kitose Europos valstybėse.

• Elena Sabalytė ir inž. Pranas Aleškevičius džiaugiasi susilaukę pirmo šeimos padidėjimo — sūnaus, kuriam duotas Lisandro Dario vardas, gimė birželio 1 dieną.

• Regina Marija Rimkevičiūtė šiais metais baigia medicinos studijas. Tuo pačiu metu dirba Fiorito ligoninėje. Jos motina Veronika Jackelevičiūtė Rimkevičienė mirė prieš metus laiko.

• Franciška Simas buvo ilgesniam laikui išvykusi į Lenkiją, aplankyti savo seserų ir brolių. Iš ten norėjo pasukti į Lietuvą aplankyti kitų giminių, bet Čekoslovakijos įvykiai kelionę Lietuvon sutrukdė.

Po vyro mirties, A. Šulcienė iš Kordobos persikėlė gyventi pas Praną Merkį, Rio Cuarto.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Plo Gudelevičius. Rankraščiai taisyti, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autorius prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 900.— administracijoje; \$ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro paštas met. 6 dol.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XX Metai — Nr. 450

1969 m. rugpiūčio 19 d.

DARBINGAS ALOS TARYBOS POSĖDIS

Rugpiūčio 8 d. Susivienijimo Liet. Argentinoje rūmų patalpose įvyko eilinis ALOS Tarybos posėdis, kurį atidarė naujai išrinktas pirmininkas Artūras Mičiūdas. Protokola perskaitė naujai perrinktas sekretorius p. Sruoga, taip pat perskaitydamas gautus iš pianisto A. Kuprevičiaus laiškus, kuriuose jis informuoja, kad Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdyba jam finansuoja kelionę į Pietų Ameriką, kur jis numato padaryti keletą koncertų. ALOS Taryboje ši žinia buvo su malonumu priimta ir nutarta suorganizuoti pianistui A. Kuprevičiui sąlygas koncertui. Tam tikslui bus išrinkta speciali komisija, kuri rūpinsis gauti salę ir kitais reikalais. Rugpiūčio 15 d. 8 val. vak. Liet. Parapijos patalpose susirenka visi kas nori pasidaryti koncerto ruošime ir ten bus išrinkta komisija. Penas Kuprevičius atvažiuos spalio mėn. 6 - 10 d.

Po to kalbėta apie gatvės gamimą Avellanedoje, duodant jai LITUANIA vardą. Tuo klausimu išramą pranešimą padarė p. Z. Luknevičius atpasa-

kodamas visą to reikalo eigą. Tam reikalui buvo susiformavusi laikina komisija. Posėdis nutarė palikti tą pačią komisiją įgaliojant ją veikti toliau kaip ir iki šiol dirbo. Gatvės atidengimo iškilmių nustatyta sekanti tvarka: 1. 10 val. iškilmingos pamaldos lietuvių parapijoje, kurias celebruos vyskupas. 2. Po pamaldų visi susirenka gatvėje atidengimui bronzinės lentos. 3. Pietūs lietuvių salėje. Iškilmėse dalyvaus Avellanedos, Lanus ir Lomas de Zamora intendentai ir du vyskupai. Iškilmių dieną — rugsėjo 14 d.

Toliau kalbėta apie Senelių Židinį Pranešimą davė p. V. Grigaitis, pranešdamas, kad planai jau padaryti. Posėdžio dalyviai planus apžiūrėjo. Dabar lieka tik juos užtvirtinti miesto valdyboje. Nutarta, kad kiekviena organizacija šiais metais turi suruošti po vieną parengimą Senelių Židinio naudai. L. Centras toki parengimą ruošia lapkričio 15 dieną.

Sekantis posėdis — rugsėjo mėn. 12 d. 20 val. L. Centro patalpose.

• Inžinierius Jonas ir Irenė Mažiūkyte Gaidimaskai džiaugiasi gražia dovana — šių metų rugpiūčio 13 dieną Instituto del Diagnostico jiems gimė sūnus, kuriam duotas Jurgio vardas. Anūku džiaugiasi seneliai ir taip pat mažoji sesutė Analija, kuri jau eina antrus metukus.

Alarmis.

• Jurgis Gilvydis padarė Dariaus ir Girėno filmo kopiją ir pasiuntė į Šiaurės Ameriką filmininkui Motuzui. Pasirodė, kad p. J. Gilvydžio turimos filmos iš Dariaus ir Girėno laidotuvių buvo vienintelės patekusios į laisvą pasaulį, kurių niekas kitas neturėjo. J. Gilvydžio filmų pateiktai su kitų kraštų lietuviams filmininkais vyksta jau senai. Šiuo metu p. Gilvydis įsigyjo vėl daug naujų labai gražių spalvotų ir garsinių filmų iš Š. Amerikos apie Lietuvą ir jos šį pavasarį bus parodytos publikai Numatyta data - spalio 26 d. Lietuvių salione.

• Apolonija Matulytė - Čyženė iš Šiaurės Amerikos ilgesniam laikui atvyko į Argentiją. Apsistojęs pas p. Smaliečius, Lanus. Šiuo metu ji randasi Rosario mieste, kur ji prieš išvykstant į JAV ilgesnį laiką gyveno.

• Marija Stepšytė turėjo dešinėje rankoje operaciją ir buvo ilgesnį laiką gydytojų priežiūroje.

• Viktoras Vitorio Guriūnas 74 m. amž. rugpiūčio 4 d. išėjęs negrįžo į namus, Molinedo 163, Val. Alsina. Apie tai praneša Servicio Social Internacional, Cordoba 2008, Tel. 46-5725. Pranešti šiai įstaigai arba „Laiko“ adm.

• Kunigas Antanas Švedas MIC, USA kariuomenės pulkininkas, kuris nuolatos gyvena Rosario mieste, šiomis dienomis sukako 60 m. amž. Sveikiname!

• P-lė Eugenija Rudytė, dirbanti vienoje anglų gyvulininkystės bendrovėje, kuri savo žinioje turi įvairių ūkių Corrientes, Sta. Fe ir kitose provincijose, kur auginami rinktiniai veisliniai gyvuliai. E. Rudytė su tos kompanijos vadovais orlaiviu apskrenda tuos ūkius parenkant gyvulius parodoms. Rugpiūčio 13 d. ji išskrido į Corrientes ir pasieks Chaco provinciją, kur ruošiamas gyvulininkystės paroda.

• Genė Galaveckaitė šiomis dienomis atvyko iš Lietuvos, Vilniaus miesto, aplankyti Argentinoje gyvenusį savo tėvelį, tačiau užsėtęs dokumentų sudarymui, rado savo tėvą Albertą Vaiciekų Galavecką mirusį, tačiau rado daug giminių: pp. Rudėnų ir Ilgevičių šeimas. Adomas Rudėnas daug padėjo viešnieks atsikvietimui į Argentiją. Be jos Adomas Rudėnas buvo išrūpinęs dokumentus įvažiavimui ankstesniais laikais, dviems broliams ir seseriai. Panelė G Galaveckaitė kelionę iš Lietuvos iki Argentinos apmokėjo pati ir taip pat atvežė daug gražių dovanų.

• Povilas Rutkus, Simono Rutkaus brolis, išdirbęs ilgą laiką cirke, kaip jo vadovas, išėjo į pensiją apsigyveno Platanos. Jo sūnus Karolis dirba cirke Brazilijoje, kitas sūnus Povilas su sūnumi dirba cirke „Marrone“.

• Graciela Alicia Morkūnaitė mokyklos, Normal 9, geriausia mokinė. Mokyklos vadovybė jai paskyrė stipendiją mokytis I.B. M. mašinų technikos.

• Alfonsas Artmonas iš Š. Amerikos atvyko į Argentiją aplankyti savo dukters, kuri šiomis dienomis atšventė 15 metų sukaktį.

RUGPIŪČIO 30 d.

21 val. ruošia

TARPTAUTINIŲ
ŠOKIŲ ŠVENTĖ

dalyvaujant „Atžalyno“ šokėjams ir kitoms grupėms. Bendri šokiai grojant orkestrui. Įėjimas 300 pezų.

Valdyba.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE ir JAUNIMAS LUA

rengia rugsėjo 27 d. 21 val. Dr. V. Kudirkos patalpose, Av. San Martin 3175, Lanus

PAVASARIO SUIKIMĄ

Bus renkama Pavasario Karalienė ir Princesės. Užkandžiai. Ypatingos premijos. Šokiams gros orkestras.